

Studentene.

Natt til 8. januar ble resten av de studenter som satt i Stavern, ca. 400, sendt til Tyskland over Oslo. Intet har således kunnet stanse denne forferdelige voldsdåd mot vårt land, igjen er det sorg og forbitrelse i hundreder av norske hjem og foreldre som med engstelse vil følge sine barns skjebne.

Begivenhetenes forløp etter arrestasjonen av studentene 30. nov. har vært preget av en tilsynelatende vaklende tysk holdning, idet bare en del straks ble deportert og en del frigitt. Det skyldes åpenbart dels at tidspunktet for aksjonen ikke var gunstig for Berlin bl.a. ikke før de nye handelsavtaler med Sverige skulle inngås, dels den voldsomme oppsikt arrestasjonene vakte i nøytrale land, hvorfra protester strømmet inn. Hvilken makt Sverige vil sette bak sin protest, vil vi nå få se - om det fra regjeringshold var mer enn en gestus for å innveksle den sterke svenske opinion. I motsatt fall har den bare sammen med andre forhold bidratt noe til å innvirke på tyskernes fremgangsmåte, og intet mer. Det er nemlig ikke noen som helst grunn til å anse aksjonen mot studentene som avsluttet. Tvert imot. Tyskerne har til hensikt å skaffe seg norsk ungdom som gidsler og som arbeidskraft i Tyskland, kanskje også delvis innenfor landet. Dette ved siden av deres hat mot alt fritt åndsliv og frykt for invasjon, er aksjonens bakgrunn, og tyskerne vil ikke vike unna for å nå sine mål. Vi kjenner nå deres manøvrekonster. Om kortere eller lengere tid vil ettersøkingen etter de ikke arresterte studenter sette inn med ny kraft. Allerede i julen og omkring nyåret er påny en del studenter arrestert, og derav noen som var frigitt tidligere. Det må og skal unngås såvel at de deporteres som at de anvendes til tysk arbeid andre steder. Alle gjenværende studenter må derfor vise en øket aktsomhet og ikke la seg lokke ut av sine dekningssteder. De som kan, skal søke sin plass i frihetsfrontens rekker.

Vi slutter oss forøvrig helt til Toralf Øksnevads ord fra London sist tirsdag, hvor han i anledning den svensk - tyske handelsavtale og svenskenes protest sier: "Vi takker for sympati, men aller mest takker vi dem som har mer å gi enn ord." -----

Ekspløsjonsulykken. Den 19. des. sprang tyskernes ammunisjonslager i luften. Det ødela en bydel, knuste tusenvis av glassruter og voldt byen en skade på minst 50 mill.kr., foruten at mange mennesker ble drept. Det har vakt en voldsom oppsikt og forbitrelse at tyskerne lagrer sin ammunisjon inne i bebodde strøk. Ulykken har vært gjenstand for en like usedvanlig som merkelig ontale i Oslo-pressen. For det første takker den tyske overkommanderende von Falkenhorst befolkningen for dens holdning og all assistanse etter ulykken. Meget rørende og pent. Vi får kanskje takke tilbake for at lageret hans ikke var større, slik at det ennå er en del av byen og befolkningen igjen. I en rekke første sides intervjuer med kranførere og arbeidere blir det gjort usedvanlig klart at vakthold, lossing og alt var i den skjønneste orden, det forelå ikke feil av noen art. Nå kunne jo ikke tyskerne godt dementere at lageret var der, like så lidt som at det sprang i luften, det var gud bedre åpenbart for hvermann. Men det skal altså være klart at det ikke var tyskernes feil, og følgelig så er det naturligvis sabotasje. Hvilket da skal fremgå av et stort intervju 5. jan. med Fehlis i det tyske sikkerhetspoliti. Siden vi ikke har jøder lenger i landet, og det av en eller annen grunn ikke passer med engelske sabotører, så står naturligvis - ja, det er nesten flaut å si det - "kommunister" bak. Hvilket vil si at tyskerne, for å kvitte seg med ansvaret forbereder nye mord på gode nordmenn. Vi har ventet på dette hele tiden. Det er mulig det er julen som har forsinket tyskernes fremstilling, eller mer sannsynlig at de ønsker å gi oss inntrykk av at der foregår en omhyggelig og grundig politietterforskning, så deres påfunn og røverhistorier skal synes vel underbygd. Vi liker ikke skjells-

ord, men vi vil tillate oss å spørre tyskerne om de har mistet siste rest av anstendighetsfølelse? Er det da ingen grenser for dette folks ynkelighet og gemenhet? Ikke nok med at de sprenger våre hjem i luften med sine forbannede lagere, men de vil attpå til skyve skylden over på og hevne seg på den samme vergeløse befolkning.

Angiverne straffes.

3 dansker hadde for betaling angitt Østersjøfiskere som hadde vært ber hjelpelige med å flykte til Sverige. De ble grepet av patrioter og tatt i forhør, hvor de tilsto at de for tysk betaling hadde angitt fiskerne. Det ble deretter avsagt dødsdom over dem. Dømmen ble eksekvert og samtlige tre ble hengt opp i hver sitt tre i Felledparken i Kjøbenhavn med en stor lapp på hver av dem, hvor det sto: "Jeg er død fordi jeg var angiver!" Slik skal det gjøres!

Nyheterne 11/1 1944.

Russland. Det meldes at general Wattutins fremskutte tropper nå står 30 km fra Odessa-Warsjau-jernbanen. Det blir også meldt at russerne nå er rykket så langt frem at de kan se elven Bug. Det heter at tyskerne sender frem alle de forsterkninger de får over. I dette området erobret russerne i går Voronov-Vittza og Meljedöv. - Lenger øst har general Konjevs annen ukrainske arme ødelagt 5 tyske divisjoner. Disse styrker som innbefattet 3 tankdivisjoner ble omringet av russerne nord for Kirovograd, men de avsto å legge ned våpnene. Tyskerne etterlot seg 8000 falne på slagmarken. Stillingen for de tyske styrker som er trengt inne mellom den første og den annen ukrainske arme forverret seg mandag da russerne brøt gjennom tyskernes retrættjernbanelinje fra Smela og til et punkt under 10 km fra den andre jernbanelinjen. - Vest for den polske grense av 1939 har russerne erobret Beretzeno og Vodipol. - Senere meldinger går ut på at russerne har ytterligere fremgang i sitt fremstøt, som går ut på å avskjære retrætt for de tyske armeer i Dnjeprbøyningen. Telegrammer fra Moskva melder at heftige kamper utkjempes på tilførselsveiene til søndre Bugs bredder. Nedenfor Melidoy, på den andre side av Bug, noen km fra denne by, går jernbanen fra Odessa til Warsjava, hovedveien for de tyske tropper i Dnjeprbøyningen. - De russiske tropper som mandag kveld avskjær jernbanen fra Smela til hovedbanen mellom Leningrad og Odessa, nærmer seg nå det av tyskerne befestede Oman. I begge disse områder fører tyskerne frem alle tilgjengelige forsterkninger for å søke å hindre at ringen sluttet om de tyske tropper i Dnjeprbøyningen. - Vest for den polsk-russiske grense er russerne nå i ferd med å renske linjen ved elven Slutsch. Daily Express' Stockholmskorrespondent telegraferer at von Mannstein i uken som gikk tapte en tiendedel av sin arme. I Moskva regner man idag antallet av falne tyskere til 40.000. Hertil kommer om lag 60.000 sårede og krigsfanger, altså 100.000 mann som tyskerne har tapt i dette område, hvor deres armeer sammenlagt gikk opp til 1.000.000 mann.

Italia. Dagens kommunike om kampene tillands: I Italia fortsetter fremrykkingen på 5. armers front. På den 8. armers front har det vært patruljevirkosomhet.

Balkan. Allierte bombefly angrep Sofia igjen i natt. Byen var blitt angrepet dagen før av en stor styrke flyvende festninger. Jernbaneknutepunktet Skoplje som ligger på jernbanen som forbiner Saloniki med Belgrad og Ungarn ble også angrepet av allierte bombefly inatt. Britiske destroyere som opererer i Adriaterhavet har bombadert jernbanemål på flere steder av Italias østkyst natt til søndag og natt til mandag.

Vestfronten. Britiske mosquitofly bombet mål i Berlin og Vest-Tyskland i natt. Under patruljetoktene over Belgia ble 1 tysk fly skutt ned.. 1 britisk fly savnes. Britiske fly angrep i går igjen militære mål i Frankrike og oppnådde gode resultater. 2 britiske fly gikk tapt.

Meldinger fra Vichy går ut på at enkelte distrikter i departementet Somme evakueres.

Krigen til sjøs. I en felleserklæring utstedt av president Roosevelt og

premierminister Churchill gis de siste enkeltheter om krigen mot ubåtene. I løpet av desember måned ifjor var tonnasje av lastebåter som ble senket av ubåtene igjen meget liten til tross for at ubåtene har utvidet sitt operasjonsområde. - Færre ubåter ble senket i månedens løp av forskjellige grunner, bl.a. fordi fienden er blitt forsiktigere. I hele 1943 senket ubåtene bare 40 % av den samlede tonnasje som ble senket i 1942. På den annen side bygget de forenede nasjoner temmelig nær dobbelt så meget tonnasje i 1943 som i 1942.

Polen - Sovjet-Russland.

Sovjetregjeringen har sendt ut en erklæring om forholdet mellom Russland og Polen. Hovedpunktene i erklæringen er:

Polens østgrense: Sovjetregjeringen anser ikke grensen av 1939 som uforandret. Grenselinjen kan reguleres i Polens favør og på en slik måte at de distrikter som har overveiende polsk befolkning kan innlemmes i Polen. Man kan komme til enighet om at grensen mellom Russland og Polen kan styrke Polen og trekkes opp etter den s.kaldte Cursonlinjen som ble godttatt av de alliertes råd i 1919 og som forutsetter innlemmelse av Vest-Ukraina og den vestlige del av Hvite-Russland og Sovjetsamveldet.

Polens vestlige områder: Polens grenser mot vest må utvides slik at Polen får tilbake de gamle polske områder som Tyskland har røvet fra Polen. Uten dette er det umulig å forene den polske befolkning i en samlet stat, en stat som på denne måten vil få den nødvendige kyststrekning på Østersjøen.

Polens tilslutning til vennskapspakten mellom Russland og Tsjekkoslovakia

Sovjetregjeringen gjentar at den arbeider for gjenopptakelsen av en fast og vennskapelig forbindelse mellom Sovjetsamveldet og et uavhengig Polen. Denne forbindelse skulle bygges på gjensidig aktelse og samarbeide mot tyskerne. Polens tilslutning til vennskapspakten mellom Russland og Tsjekkoslovakia skulle hjelpe til å løse denne oppgaven.

Sovjetregjeringens erklæring slutter med at Polen og Sovjetsamveldets felles interesser ligger i samsvar i kampen mot Tyskland og de alliertes felles sak.

Nyheterne 12/1 1944.

For en halv time siden kunngjorde marskalk Stalin at byen og jernbaneknutepunktet Sarny er inntatt. Byen har vært under kraftig ild fra russisk infanteri, og sør for byen er jernbanelinjen mellom Odessa og Warchau avskåret. Russerne står 70 km vestenfor den polske grense av 1939. I Hvite-Russland pågår heftige tanks- og infanterislag. - Tyskerne foretar omfattende motangrep. Røde Stjerne skriver at tyskerne har gått til angrep med opptil 400 tanks av gangen, men alle angrep er slått tilbake. De russiske meldinger sier intet om hver de tyske motangrep er satt inn, men Reuters korrespondent i Moskva telegraferer at i et desentral forsøk på å beskytte Odessajernbanen har tyskerne gjort et fremstøt mot elven Bug. Lenger sør rykker russerne stadig frem mot Sjepetovska.

Vestfronten. Et av de største luftslag som ennå er utkjempet fant sted i dagslys igår. Amerikanske flyvende festninger og Liberators angrep mål i Vest-Tyskland. Der foreligger ennå ingen enkeltheter om angrepet. Tyskerne sendte opp alle fly til rådighet under et forsøk på å slå angrepet tilbake. Luftslaget varte i 3 timer, men amerikanerne fullførte angrepet. Flere 100 fly deltok i toktet. Skjønt der ikke foreligger nærmere enkeltheter, er man klar over at amerikanerne mistet mange fly. Tidligere på dagen bombet små formasjoner av britiske jagerfly mål i Nord-Frankrike. Ingen fly gikk tapt.

Middelhavsfronten. Dagens kommunike fra Middelhavet melder om to angrep av allierte fly mot Pirous, havnebyen til Athen. Jernbaner og industrimål i Italia ble også bombet, samt tysk skipsfart utenfor Konga-sia. 11 tyske fly ble slått ned. Fra kampene inne i landet meldes at 5. arme har fortsatt fremgang og har inntatt nye høydedrag. Britiske destroyere har påny angrepet jernbanelinjer langs Adriaterhavskysten. I Milano er ødeleggelsene store etter de allierte bombetokter, 15000 mennesker skal ha forlatt byen.

Den polske regjering har hatt et nytt møte for å drøfte den russiske erklæring om grensespørsmålet. --- President Roosevelt har i en tale oppfordret til total mobilisering av arbeidskraft og kapital.